

פרידריך שילר

הקדשה למוות

מוקדש לאדוני

המוות

שליט כל-בשר אדיר הכוח

מדלדל המלכות שאינו חדל,

הרעב הבלתי נתפש שאינו יודע שובע

בטבע כולו!

בחיל ורעדה של עומק הכניעה מעז אני לנשק את עצמות כף היד המקרקשות של הוד מלכותך הרעבתן, ולהניח בענווה ספרון זה בפני עצם העקב הגרומה שלך. קודמי דאגו דרך קבע להעברת חפציהם וצרוורותיהם הקטנים לארכיון הנצח, הישר מתחת לאפך, כאילו כדי להרגיזך במכוון, ולא העלו בדעתם שבאופן זה הם רק מגבירים את הפרשת הרוק בפוך, שהרי גם לגביך אין שקר באמרה: מים גנובים ימתקו. לא! אני מעדיף דווקא להקדיש לך ספרון זה, כך אני יכול להיות בטוח שתניחו הרחק ממך.

אך די להלצות כעת! – אני חושב שאתה ואני מכירים זה את זה טוב יותר מאשר רק מפי השמועה. כחבר במסדר אסקלפיוס, הוולד הראשון מתיבת פנדורה, שגילו עתיק כגיל החטא הקדמון, עמדת ליד מזבחך, כמו בנו של חמילקרת ליד שבע הגבעות, נודר איבה נצחית לאויבך המושבע הטבע, לצור עליו בכוח לגיון התרופות, להכות מתרסי רכב כדי לגרש את נפש הברזל, בסערה להניס את העיקשת המצרה מסיך ומדלדלת ממונך¹, ולטעת

¹ בגרמנית מין המילים "טבע" ו"נפש" (Natur ו-Seele בהתאמה) הוא נקבה. מאחר שבעברית לא כך הוא, עלולה להיווצר כאן הבנה שגויה. לפיכך יש להבין כי העיקשת היא נפש הברזל היא הטבע.

בשדה הקרב הארכאי את תורן הצלב הלילי שלך. – בתמורה לכך (שכן מעשה מכובד אחד ראוי לגמול מכובד אחר) אתה תכין עבורי את הקמע יקר הערך, שיעביר אותי בחתיכה אחת את הגרדום והגלגל –

– Jusque datum sceleri²

נו קדימה! גלם את מאיקנס הנדיב; הרי רואה אתה שאינני רוצה שמצבי יהיה כשל עמיתי ואבותי, אשר בנועזותם המטופשת בחרו לנהל את עסקיהם בנקיקים חשוכים כשהם חמושים בפגיון ובאקדח זעיר או לרקוח במעבדות תת קרקעיות את פוליקרסט הפלא שלהם, שכאשר נלגם בתאוה הראויה, גורם במוקדם או במאוחר לדגדוג של אפינו הפוליטיים בקדחת מדינית או בחילופי שלטון. – D'amiens ו-Ravillac³ – הו! הו! הו! זו הדרך להתאכנות האברים!

האם גם אתה השחזת שיניך על הפסחא ויום מיכאל? – מגפת הספרים הגדולה בלייפציג ובפרנקפורט! – האח הידר דירר – זו תהיה סעודת מלכים. מתווכיך המחוננים, הסביאה והייחום, מספקים לך מטענים שלמים מיריד החיים. – אפילו השאפתנות סבתך, ציידך האלימים המלחמה, הרעב, האש והדבר ערכו עבורך כמה וכמה מסעות ציד המוניים נוטפי שומן – הקמצנות ותאוות הזהב, שליטות המרתף החזקות שלך, שותות לכבודך ערים שלמות הצפות בגביעו המבעבע של האוקיינוס. – אני מכיר מטבח אחד באירופה שבו מגישים לשולחן בסעודות חג מפוארות את המנות הנדירות ביותר – ובכל זאת, מי ראה אותך אי פעם שבע, או מי שמע אותך אי פעם מלין על קלקול קיבה? – בטן של ברזל; מעיים ללא תחתית! אוה – יש לי כמה דברים לומר לך, אבל אני ממנהר להסתלק מפה – אתה גיס נורא – לך – אני שומע שאתה עורך חשבון שיסתכם לספירת מלאי כוללת שבה גדולים וקטנים, גלובוסים ולקסיקונים, יצירות פילוסופיות ויצירות קישוטיות יתעופפו לתוך הלוע – בתאבון, כשתגיע לכך! – אבל,

² "והחוק ניתן לפשע"

³ פרנסואה דֶמֶן - ניסה להתנקש בלואי החמישה עשר והוצא להורג על ידי תלייה, גרייה וביתור. פרנסואה רוויאק - רוצחו של אנרי הרביעי.

זאב רעב שכמוך! הקפד שלא לאכול יתר על המידה, כדי שלא תקיא
בחתיכות את כל מה שזולת, כפי שאתונאי מסוים – שאינו נמנע על
מוקיריך – ניבא פעם.

(מגרמנית: יפתח הלרמן-כרמל)